

Opracowanie:

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO**

Przedsięwzięcie:

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ELK,
NA TERENACH POŁOŻONYCH
W OBRĘBIE WOSZCZELE**

Lokalizacja:

**Gmina ELK
OBRĘB WOSZCZELE**

**Przygotowujący
zmianę
Studium:**

**Wójt Gminy Elk
19-300 Elk, ul. Armii Krajowej 3**

Autor opracowania:

dr inż. Wiesław Załuska

Lipiec 2012

Spis treści

1. WPROWADZENIE	3
2. ŹRÓDŁA INFORMACJI STANOWIĄCE PODSTAWĘ WYKONANIA PROGNOZY	3
3. CEL I ZAKRES MERYTORYCZNY PROGNOZY ORAZ JEJ POWIĄZANIE Z INNYMI DOKUMENTAMI	5
3.1. Omówienie powiązania projektu zmiany Studium z wybranymi dokumentami o charakterze strategicznym	6
4. ZASTOSOWANE METODY OCENY I ŹRÓDŁA INFORMACJI O ŚRODOWISKU	8
4.1. Metody oceny zastosowane przy opracowywaniu prognozy	8
4.2. Źródła informacji o środowisku	8
4.3. Problemy wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy, jakie napotkano opracowując prognozę	9
5. LOKALIZACJA REALIZACJI PROJEKTU I CHARAKTERYSTYKA ISTNIEJĄCEGO ZAGOSPODAROWANIA TERENU	9
6. CHARAKTERYSTYKA STANU ŚRODOWISKA W OBSZARZE PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA	12
6.1. Analiza warunków klimatycznych	12
6.1.1. Temperatura powietrza	12
6.1.2. Powietrze i jego wilgotność	12
6.1.3. Prędkość i kierunki wiatrów	14
6.1.4. Opady atmosferyczne	14
6.2. Analiza warunków środowiskowych	15
6.2.1. Warunki gruntowo – wodne	15
6.2.1.1. Obszary szczególnego zagrożenia powodziowego	19
6.2.2. Krajobraz, rzeźba terenu, zabytki	20
6.2.3. Lasy	20
7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ORAZ ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	22
7. OPIS ANALIZOWANYCH ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE ORAZ UZASADNIENIE WYBORU WARIANTU PROJEKTOWEGO	24
8. OKREŚLENIE PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	29
9.1 Wpływ na stan aerosanitarny terenu	29
8.1. Ocena wpływu na klimat akustyczny środowiska	30
8.2. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	30
8.3. Oddziaływanie na klimat, wody powierzchniowe i podziemne	32
8.4. Ocena wpływu na życie i zdrowie ludzi	32
8.5. Oddziaływanie na krajobraz, zabytki i dobra materialne	33
8.6. Oddziaływanie na faunę, florę i różnorodność biologiczną	34
8.7. Oddziaływanie na zasoby naturalne	34
9. OPIS PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU NA ŚRODOWISKO, OBEJMUJĄCYCH BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKO-, ŚREDNIO- I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ODDZIAŁYWANIA	36
10. OPIS PRZEWIDYWANYCH DZIAŁAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	36
11. PROPOZYCJE METOD ANALIZY SKUTÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	39
12. INFORMACJE O MOŻLIWYCH TRANSGRANICZNYCH ODDZIAŁYWANIACH NA ŚRODOWISKO	40
13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	40

1. WPROWADZENIE

Podstawą prawną sporządzenia niniejszej Prognozy jest art. 46 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.). Powołany przepis prawa nakłada obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji między innymi takiego dokumentu jak studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Przez strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 3, ust. 1, pkt 14 ww. ustawy rozumie się postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu, obejmujące w szczególności:

- a) uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- b) sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- c) uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
- d) zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

2. ŹRÓDŁA INFORMACJI STANOWIĄCE PODSTAWĘ WYKONANIA PROGNOZY

Podstawą sporządzenia prognozy jest zlecenie Inwestora.

Do sporządzania zmiany Studium przystąpiono na podstawie uchwały intencyjnej Nr XXVIII/182/2012 Rady Gminy Ełk z dnia 27 stycznia 2012r.

Materiałem wyjściowym do sporządzenia prognozy jest projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ełk, na terenach położonych w obrębie Woszczele oraz Dokumentacja geologiczna w kat. C1 złoża piasku ze żwirem i piasku „WOSZCZELE III” w m. Woszczele, gm. Ełk, powiat ełcki, woj. warmińsko-mazurskie, zatwierdzona decyzją Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr OŚ-GW.7427.23.2012 z dnia 12.06.2012r.

Sporządzając zmianę Studium przeanalizowano oraz wykorzystano następujące dokumenty:

- ✓ Dyrektywa 85/337/EWG Rady z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków dla środowiska niektórych publicznych i prywatnych przedsięwzięć;
- ✓ Dyrektywa Rady 97/11/EC z dnia 3 marca 1997 r. poprawiająca Dyrektywę 85/337/EEC w sprawie oceny skutków dla środowiska niektórych publicznych i prywatnych przedsięwzięć;
- ✓ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/EC z 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko;
- ✓ Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i

programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. WE L 156 z 25.06.2003, str. 17).

- ✓ Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków;
- ✓ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory;
- ✓ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003);
- ✓ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotycząca zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008r.).
- ✓ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie oceny i zarządzania hałasem w środowisku;
- ✓ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/118/WE z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniami i pogorszeniem ich stanu;
- ✓ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.z 2008r. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.);
- ✓ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U.z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.);
- ✓ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2011 r. Nr 163, poz. 981);
- ✓ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (t.j. z 2010r. Dz.U. Nr 185, poz. 1243 z późn. zm.);
- ✓ Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. z 2007r. Dz. U. Nr 19, poz. 115 z późn. zm.);
- ✓ Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.Nr 80, poz. 717 z późn. zm.);
- ✓ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. z 2009r. Dz. U. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.);
- ✓ Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2012 poz. 145);
- ✓ Ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U.Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.);

- ✓ Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. z 2010r. Dz.U. Nr 243, poz. 1623 z późn. zm.);
- ✓ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. Nr 213 poz. 1397) ,
- ✓ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. (Dz. U. Nr 137, poz.984),
- ✓ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U.Nr 120, poz.826);
- ✓ Rozporządzenie Nr 19 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 14 czerwca 2005 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Ełk (Dz.Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 75, poz. 1081 z 2005r.);
- ✓ Rozporządzenie Nr 13 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 lutego 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie aglomeracji Ełk (Dz.Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 34, poz. 724 z 2006r.);
- ✓ Uchwała nr VII/126/11 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 maja 2011r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ełckiego (Dz.Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 74, poz. 1295 z dnia 14 czerwca 2011r.);
- ✓ Uchwała Nr XXVIII/182/2012 Rady Gminy Ełk z dnia 27 stycznia 2012r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ełk, na terenach położonych w obrębie Woszczele.

3. CEL I ZAKRES MERYTORYCZNY PROGNOZY ORAZ JEJ POWIĄZANIE Z INNYMI DOKUMENTAMI

Niniejszą Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono z uwzględnieniem zakresu określonego w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.).

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie (pismo Nr WSTŁ.411.4.2012.AMK z dnia 8.02.2012r.) i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Ełku (opinia sanitarna Nr ZNS.9082.5.1.2012 z dnia 6.03.2012r.).

Poza podstawowym dokumentem, którego dotyczy prognoza wykorzystano do jej sporządzenia między innymi następujące opracowania, z którymi w sposób pośredni lub bezpośredni jest ona powiązana:

- Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2007 – 2010 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2011-2014 (Ministerstwo Środowiska),
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, przyjęta decyzją Rządu RP w dniu 13.12.2011r.,
- Ekspercki Projekt Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do roku 2033,
- Strategia Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, uchwalony przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego uchwałą nr XXXIII/505/02 z dnia 12 lutego 2002r.,
- Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2020 r., zatwierdzona przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego uchwałą Nr XXXIV/474/05 Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dnia 31 sierpnia 2005 r.,
- Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2007 – 2010 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2011-2014,
- Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2008 roku; Biblioteka Monitoringu Środowiska; Olsztyn 2009
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Ełckiego,
- Powiatowy Program Ochrony Środowiska,
- Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej etap II - rzeka Ełk, sporządzone przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie,
- Plan rozwoju lokalnego gminy Ełk, uchwalony uchwałą Nr XX/169/2004 Rady Gminy Ełk z dnia 1 lipca 2004r, którego czas programowania obejmuje lata 2004÷2013,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ełk, uchwalone uchwałą Nr XXXII/207/2001 Rady Gminy Ełk z dnia 30 listopada 2001 roku z późniejszymi zmianami (w brzmieniu obowiązującym na dzień sporządzania Prognozy),
- Opracowanie ekofizjograficzne sporządzone dla potrzeb zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ełk, na terenach położonych w obrębie Woszczele.

3.1. Omówienie powiązania projektu zmiany Studium z wybranymi dokumentami o charakterze strategicznym

1) Podstawowym dokumentem strategicznym szczebla krajowego jest Strategia Rozwoju Kraju w latach 2007- 2015, która określa cele i priorytety w obszarze rozwoju społeczno – gospodarczego Polski oraz przedstawia warunki, które powinny ten rozwój zapewnić. Głównym celem Strategii jest podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców: poszczególnych obywateli i rodzin przy

pełnym wykorzystaniu możliwości pojawiających się w związku z obecnością Polski w Unii Europejskiej.

Realizacja ustaleń zmiany Studium wpisuje się w 2 podstawowe priorytety Strategii Rozwoju Kraju:

- PRIORYTET 2. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej
- PRIORYTET 3. Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości.

2) Podstawowym dokumentem szczebla regionalnego, w którym sformułowano strategię rozwoju społeczno-gospodarczego województwa jest Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2020 r., zatwierdzona przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego uchwałą Nr XXXIV/474/05 Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dnia 31 sierpnia 2005 r.

Głównym celem Strategii jest spójność ekonomiczna, społeczna i przestrzenna Warmii i Mazur z Regionami Europy, natomiast celami strategicznymi są:

- wzrost konkurencyjności gospodarki
- wzrost aktywności społecznej
- wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych

Realizacja ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ełk, na terenach położonych w obrębie Woszczele, wpisuje się w działania dotyczące rozwoju regionu, poprzez zwiększenie powierzchni terenów inwestycyjnych.

3) O kierunkach i możliwościach realizacji polityki zrównoważonego rozwoju decydują uwarunkowania przyrodnicze, społeczne i gospodarcze gmin – i one właśnie powinny być uwzględnione w zarządzaniu środowiskiem gminnym. Wyjściowym opracowaniem ukierunkującym rozwój gminy jest strategia, a w przypadku gminy Ełk – Plan rozwoju lokalnego gminy Ełk, uchwalony uchwałą Nr XX/169/2004 Rady Gminy Ełk z dnia 1 lipca 2004r, którego czas programowania obejmuje lata 2004÷2013.

Główne cele działania władz samorządowych, określone w Planie jw. mają na celu zapewnienie:

- poziomu dochodów gwarantujących możliwie najwyższy stopień zaspokojenia potrzeb materialnych mieszkańców,
- odpowiedniej infrastruktury mieszkaniowej,
- właściwej opieki zdrowotnej,
- usług komunalnych,
- realizacji aspiracji edukacyjnych i kulturalnych mieszkańców,
- odpowiednich warunków komunikacyjnych,
- bezpieczeństwa i porządku publicznego,

- właściwych warunków wypoczynku i rozwoju kultury fizycznej,
- opieki nad najsłabszymi,
- opieki nad środowiskiem naturalnym,
- ładu przestrzennego i warunków rozwoju gminy.

Program rozwoju lokalnego gminy Ełk zawiera „Wieloletni plan inwestycyjny”, w którym znalazły się zadania inwestycyjne, strategiczne z punktu widzenia rozwoju gminy, a dotyczące w szczególności budowy dróg, sieci wod-kan oraz obiektów oświatowych.

Rozwój gminy Ełk będzie rozwojem zrównoważonym, mającym na celu doprowadzenie do zintegrowanego ładu społecznego, gospodarczego i przestrzennego gminy.

Przyjęte ustalenia w projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ełk, na terenach położonych w obrębie Woszczele, wpisują się w główne cele działania władz samorządowych, określone w Planie rozwoju lokalnego gminy Ełk.

4. ZASTOSOWANE METODY OCENY I ŹRÓDŁA INFORMACJI O ŚRODOWISKU

4.1. Metody oceny zastosowane przy opracowywaniu prognozy

Przy sporządzaniu prognozy zastosowano metodę porównawczą (odniesienie do podobnych rozwiązań) oraz metodę prostego prognozowania wynikowego, polegającą na ocenie planowanego rozwiązania projektowego i analizie możliwego wpływu realizacji projektu dokumentu na otaczające środowisko. Zastosowano dwuetapową metodę oceny. W pierwszym etapie dokonano identyfikacji cech i elementów środowiska, w drugim etapie, w oparciu o przedstawione założenia, dokonano oceny zagrożeń czynnikami szkodliwymi. W ocenie uwzględniono doświadczenia autora oraz informacje o realizowanych projektach o zbliżonym profilu.

Dla potrzeb Prognozy przyjęto następujące założenia:

- stanem odniesienia jest aktualny stan środowiska, będący wynikiem dotychczasowego zagospodarowania, urządzenia i użytkowania terenu, który podlega zdefiniowaniu,
- zmiana sposobu zagospodarowania terenu, na skutek realizacji ustaleń projektu zmiany Studium, powoduje zmianę zdefiniowanego stanu środowiska, w tym również ustalonych wpływów i powiązań przyrodniczo-przestrzennych.

Przy wyborze najkorzystniejszego wariantu przedsięwzięcia wykorzystano metodę zwaną „listą kontrolną”.

4.2. Źródła informacji o środowisku

Źródłami informacji o środowisku były informacje zawarte w dokumentach wyszczególnionych rozdziale 3 oraz następujące opracowania i dokumenty:

- ✓ Mapa hydrogeologiczna województwa suwalskiego; PPG-K, Zakład Z-4, 1987-1988;
- ✓ Mapa geologiczna wykonana od powierzchni terenu, uwzględniająca ocenę gruntów dla budownictwa oraz zasoby surowców mineralnych; PPG-K; obiekt 5325 (skala 1:50000) 1986-1987;
- ✓ Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczegółowej ochrony - Kleczkowski A.S., 1990;
- ✓ Ochrona wód podziemnych. Wyd. Geologiczne, Warszawa - Kleczkowski A.S. i inni, 1984;
- ✓ Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:200 000 – ark.21- Ełk;
- ✓ Mapa geologiczna byłego województwa suwalskiego, w skali 1:50000,
- ✓ Dokumenty dotyczące obszaru Natura 2000 w granicach powiatu ełckiego,
- ✓ Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej – RZGP w Warszawie, maj 2006
- ✓ Wizje terenu i własne prace badawcze

4.3. Problemy wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy, jakie napotkano opracowując prognozę

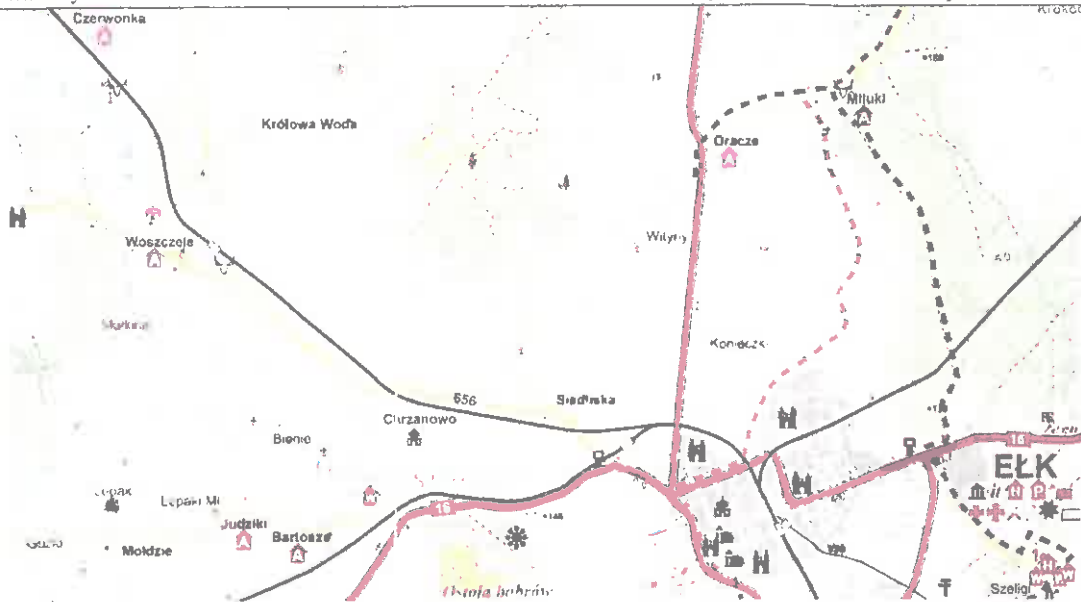
Opracowując niniejszą Prognozę nie napotkano trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Stwierdzono brak następujących opracowań (informacji) mogących mieć wpływ na kompleksowość rozstrzygnięć niniejszego opracowania:

- ✓ brak map akustycznych rejonu objętego zmianą Studium,
- ✓ brak lokalnego monitoringu jakości powietrza.

5. LOKALIZACJA REALIZACJI PROJEKTU I CHARAKTERYSTYKA ISTNIEJĄCEGO ZAGOSPODAROWANIA TERENU

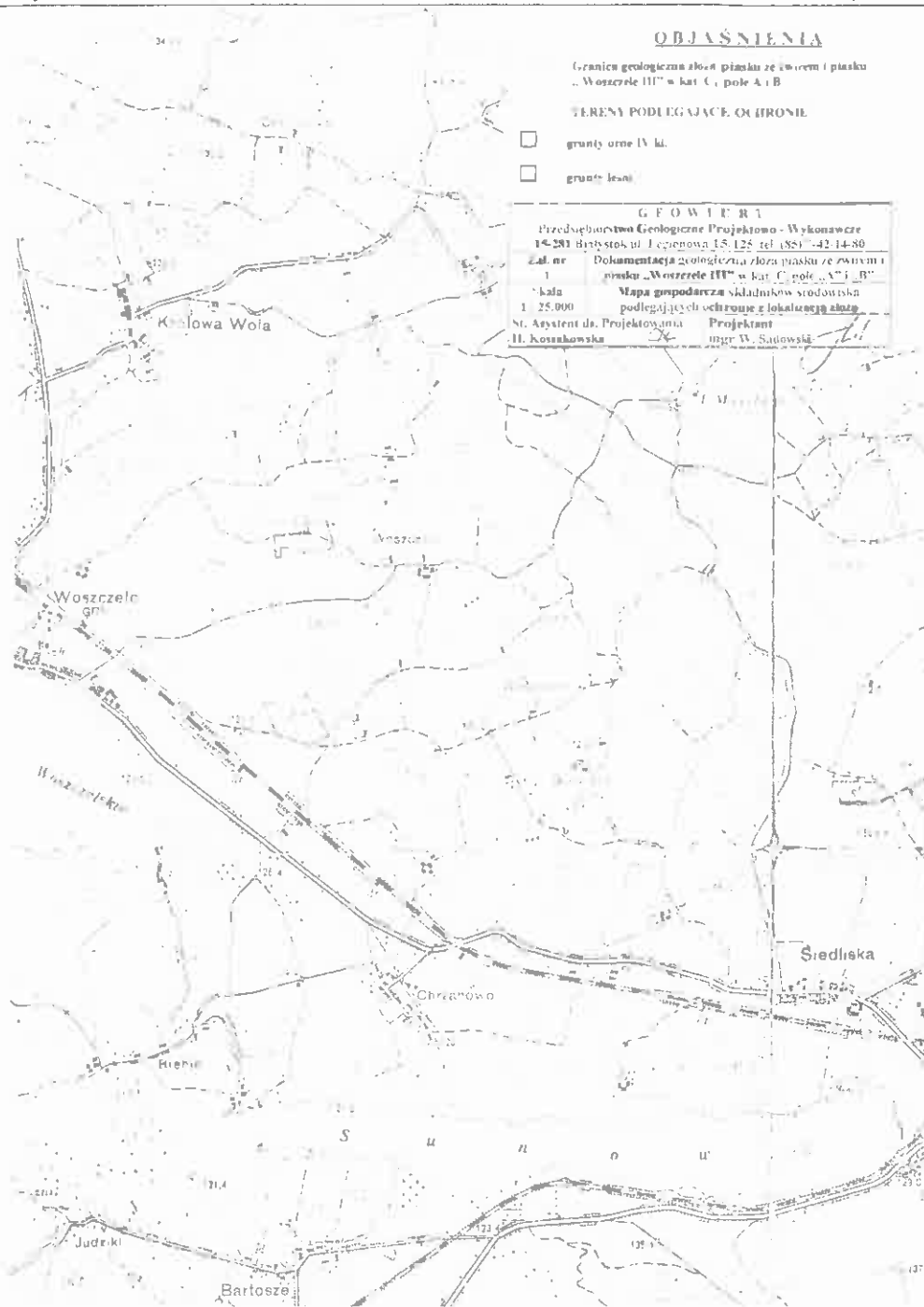
Położenie fizycznogeograficzne: obszar opracowania położony jest w Polsce północno – wschodniej, w województwie warmińsko-mazurskim na terenie powiatu ełckiego, w gminy Ełk, w obrębie Woszczele.

Ryc. 1. Mapa lokalizacyjna w skali 1:85000 (skala ryciny skażona)

Posiada dostęp do dróg stanowiących własność Gminy Ełk, pośrednio włączonych do drogi publicznej wojewódzkiej.

W bezpośrednim sąsiedztwie terenu opracowania znajdują się grunty rolne i drogi wewnętrzne, natomiast w dalszym sąsiedztwie: obszar kolejowy (trakcja kolejowa relacji Ełk – Olsztyn) jeziora: Sawinda Wielka i Woszczelskie, zabudowa zagrodowa oraz obszar zwartej zabudowy wsi Woszczele.

Ryc. 2. Mapa topograficzna z oznaczonymi kolorem czerwonym złoże -pole A i B (skala ryciny skażona)

Teren opracowania obejmuje część działek oznaczonych nr ewid.: 549, 550, 562 i 76, w skład których, zgodnie z wypisami z rejestru gruntów, wchodzi grunty orne, pastwiska trwałe, nieużytki i drogi.

Zgodnie z zatwierdzoną dokumentacją geologiczną w kat. C1 złoże piasku ze żwirem i piasku „WOSZCZELE III” (pole „A” i „B”), dla przedmiotowego terenu, zasoby bilansowe ww. kopaliny, obliczone wg stanu na dzień 31.12.2011r. wynoszą ogółem 1.440,84 tys. ton. Seria złożowa jest częściowo zawodniona. Kopalina może być wykorzystana na potrzeby budownictwa i

drogownictwa. Całe złożę ma powierzchnię ca 8,63 ha; w tym pole „A” – 2,88 ha i pole „B” – 5,75 ha.

6. CHARAKTERYSTYKA STANU ŚRODOWISKA W OBSZARZE PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA

Środowisko przyrodnicze omawianego terenu nie należy do zdegradowanych i szczególnie zagrożonych zanieczyszczeniami.

6.1. Analiza warunków klimatycznych.

Zgodnie z definicją geograficzną, klimat to wieloletni układ charakterystycznych dla danego obszaru stanów pogody, obserwowanych w ich naturalnym następstwie w dostatecznie długim czasie (powyżej 30 lat). Klimat jest elementem środowiska, który sam w sobie nie stanowi zagrożeń dla środowiska przyrodniczego, za wyjątkiem niektórych zjawisk określanych jako katastrofy.

Ogólne warunki klimatyczne modyfikowane są przez rzeźbę terenu, rodzaj podłoża, występowanie kompleksów leśnych, obecność wód powierzchniowych, wszelakie źródła zanieczyszczeń.

Omawiany teren należy do regionu olecko – gołdapskiego. Jest to poza obszarami górskimi, najzimniejsza dzielnica klimatyczna Polski. Klimat jest tu surowszy niż w pozostałej części Polski, głównie za sprawą dłuższych i chłodniejszych zim.

6.1.1. Temperatura powietrza.

Temperatura powietrza jest jednym z decydujących elementów dla wyniesienia termicznego gazów. Średnia roczna temperatura powietrza na omawianym terenie wynosi 6,5/6,7°C, przy średniej temperaturze miesiąca najchłodniejszego (styczeń) wynoszącej: 4,7°C i średniej temperaturze miesiąca najcieplejszego (lipiec) wynoszącej: 17,2 °C. Średnia temperatura dla okresu grzewczego roku wynosi: 0,5 °C, natomiast dla okresu pozagrzewczego: 14,9°C. Ujemne temperatury powietrza utrzymują się średnio przez 4 miesiące w roku, tj. od grudnia do marca. Pierwsze przymrozki występują średnio około 20 października, a ostatnie około 4 maja. Liczba dni gorących z temperaturą maksymalną równą lub wyższą niż 25 °C wynosi 21-22.

6.1.2. Powietrze i jego wilgotność.

Najważniejszym dokumentem określającym wymagania dotyczące oceny i zarządzania jakością powietrza w krajach Unii Europejskiej jest Dyrektywa 96/62/EC z dn. 27.09.1996r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza, zwana dyrektywą ramową oraz dyrektywy pochodne, dotyczące poszczególnych zanieczyszczeń (lub grup zanieczyszczeń). Dyrektywy określają kryteria jakości powietrza oraz tworzą zasady i mechanizmy działań mających na celu:

- utrzymywanie jakości powietrza na obszarach, gdzie jest ona wystarczająca,
- planowanie poprawy jakości powietrza na obszarach, gdzie nie spełnia ona założonych kryteriów.

Powiat ełcki znajduje się w ełcko-węgorzewskiej strefie podlegającej ocenie jakości powietrza; najbliższa w stosunku do terenu opracowania stacja pomiarowa (pomiar manualny) zlokalizowana jest w Ełku.

W roku 2008 WIOŚ w Olsztynie dokonał pomiaru zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia. Klasyfikacja objęła między innymi ocenę poziomu substancji takich jak: dwutlenek węgla, dwutlenek azotu, pył zawieszony PM10, ołów, ozon, tlenek węgla, benzen, bezo(a)piren, arsen, nikiel i kadm. Wyniki pomiarów przedstawione są w poniższej tabeli.

Klasyfikacja stref poszczególnych zanieczyszczeń: kryterium ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbole klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy										
		SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃	As	Ni	Cd	B(a)P
ełcko - węgorzewska	PL 28 06 z 05	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A

Źródło: Program Ochrony Środowiska Miasta Ełku na lata 2010-2013, przyjęty Uchwałą Nr XLVIII/446/10 Rady Miasta Ełku z dnia 26 stycznia 2010 r. z powołaniem się na: Ocenę jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim za rok 2008. WIOŚ, Olsztyn, 2008 rok

Na analizowanym obszarze nie odnotowano przekroczenia żadnego z badanych parametrów.

Strefa ta nie wymaga opracowania Programu Ochrony Powietrza.

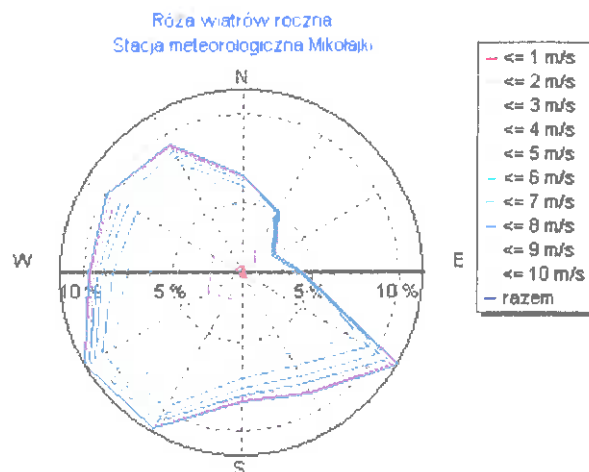
Według opracowania z 2010r., stanowiące materiał roboczy Analizy Uwarunkowań do wykonania Diagnozy Prospektywnej Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko - Mazurskiego, zatytułowanego „Jakość powietrza” (dokument dostępny na stronie: <http://www.wmbpp.olsztyn.pl/index.php?strona=opracowania>), sumaryczne obciążenie powierzchniowe powiatu ełckiego substancjami (siarczany, chlorki, azotany+azotyny, azot ogólny, fosfor ogólny, sól, potas, wapń, magnez, cynk, miedź, żelazo, ołów, chrom, mangan, jon wodorowy, kadm, nikiel) wyniesionymi przez opady atmosferyczne w 2008r. wyniosło 52,972 kg/ha i było jednym z najniższych w województwie.

W granicach opracowania i w jego bezpośrednim sąsiedztwie brak jest punktowych emiterów zanieczyszczeń powietrza (ferm trzody chlewnej, obiektów przemysłowych itp.), w jego dalszym sąsiedztwie występuje liniowy emiterów zanieczyszczeń powietrza (droga publiczna wojewódzka, o średnim obciążeniu pojazdami).

Wilgotność względna powietrza wynosi średnio rocznie ok. 80 %.

6.1.3. Prędkość i kierunki wiatrów.

Prędkości i kierunki występujących wiatrów zasadniczo wpływają na rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń. Omawiany teren charakteryzuje się generalnie dominacją wiatrów południowo-zachodnich. W miesiącach marcu i listopadzie, odmiennie niż w pozostałych miesiącach, z większą częstotliwością występują wiatry wschodnie i południowo - wschodnie. Najrzadziej obserwuje się wiatry południowe, zwłaszcza w porach letnich. W rejonie tym około 40 % dni w ciągu roku charakteryzują się średnią prędkością wiatru równą 2 m/s i około 45 % dni z prędkością średnią na poziomie 2 –4 m/s. Wiatry odznaczają się prędkościami rzadko przekraczającymi 5 m/s. W okresach jesiennych oraz wczesnowiosennych notowane są maksymalne prędkości wiatrów, dochodzące w porywach do 25-30 m/s. Prędkości powyżej 30 m/s dochodzące do 37 m/s zanotowano sporadycznie. Analizując rozkład kierunków wiatrów na analizowanym obszarze dominują wiatry (SW) południowo-zachodnie stanowiąc około 17 % dni wietrznych oraz (SE) południowo – wschodnie stanowiąc około 16 % dni z wiatrem. Najmniej przypadków odnotowano dla wiatrów (NE) północno – wschodnich i (E) wschodnich. W przedziałach prędkości najsilniejszymi okazują się wiatry wiejące z południowego wschodu i południa, natomiast najniższe prędkości odnotowano przy wiatrach północno – wschodnich.

Ryc. 3. Roczna róża wiatrów (Stacja Meteorologiczna w Mikołajkach)

6.1.4. Opady atmosferyczne.

Opady atmosferyczne wpływają na warunki rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w atmosferze obniżając wysokości stężeń, powodując wymywanie zanieczyszczeń szczególnie pyłowych. Struktura opadów na analizowanym terenie jest stosunkowo korzystna, ze względu na częstotliwość i małą obfitość. Średnia roczna ilość opadów wynosi 555 mm (źródło: Program ochrony środowiska powiatu ełckiego). Maksimum opadów w ciągu roku obserwuje się w lipcu i sierpniu, zaś minimum w styczniu i lutym.

6.2. Analiza warunków środowiskowych.

Nadrzędnym i podstawowym celem w sferze środowiska w gminie Ełk jest ochrona naturalnych zasobów przyrodniczych takich jak: wody podziemne i powierzchniowe, lasy i zadrzewienia, gleby i walory krajobrazowe oraz taki sposób korzystania przez człowieka z dóbr danych przez naturę, aby nie przekroczyć ich biologicznej odporności. Charakterystykę obecnego stanu poszczególnych elementów środowiska w strefie oddziaływania projektu zmiany Studium przedstawiono w kolejnych punktach.

6.2.1. Warunki gruntowo – wodne

Teren opracowania położony jest w makroregionie Pojezierze Mazurskie, mezoregionie Pojezierze Ełckie. Na tle struktury i rzeźby kontynentu europejskiego, leży w obrębie skał osadowych platformy wschodnioeuropejskiej na Niżu Wschodniobałtyckim.

Ryc. 4. Pojezierze Mazurskie źródło: http://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Maps_of_regions_of_Poland

Teren opracowania, jak i całej Gminy Ełk, należy do tektonicznej jednostki wyniesienia mazursko-augustowskiego. Platforma prekambryjska zalega na głębokości do 1000 m. Na utworach starszych formacji geologicznych zalegają utwory młodsze – czwartorzędowe. Według danych Instytutu Geologicznego większość utworów czwartorzędowych na analizowanym terenie zawiera się w przedziale od 50 m do 100 m. Czwartorzęd jest reprezentowany przez utwory plejstoceny i holoceny.

Cały teren opracowania charakteryzuje się głębokością przemarzania gruntu wynoszącą $h_z = 1,4$ m (PN-81/B03020).

Z analizy mapy geologicznej w skali 1:50000 wykonanej od powierzchni terenu, uwzględniającej ocenę gruntów dla budownictwa oraz zasoby surowców mineralnych, wynika iż przeważającymi utworami przypowierzchniowymi w obrębie terenu objętego planem są piaski, żwiry rzadziej pospółki (tab. 1).

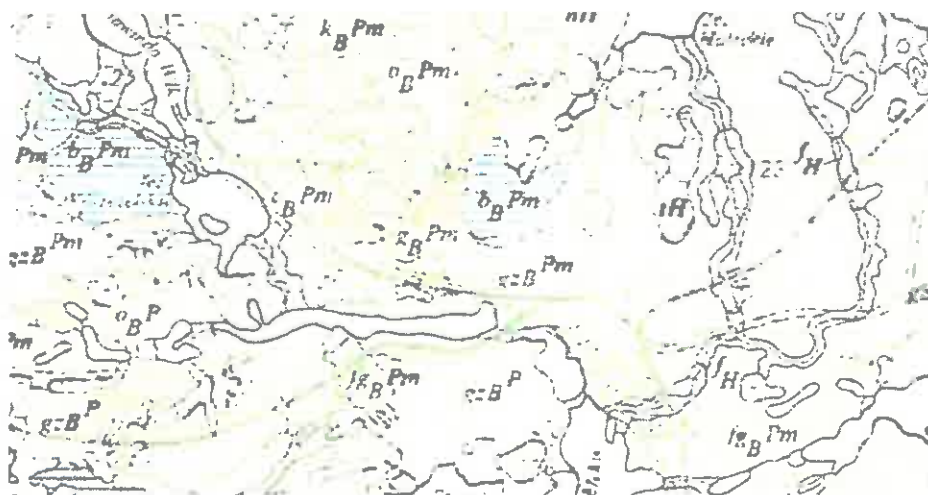
Tab. 1. Charakterystyka utworów przypowierzchniowych

Stratygrafia	Charakterystyka osadów przeważających			Ocena podłoża gruntowego do zabudowy niskiej na potrzeby
	Litologia	Geneza	Charakterystyka gruntów	
czwartorzęd- plejstocen	6 piaski, żwiry, rzadziej pospółki	wodnolodowcowe	piaski średnie, drobne i grube, przeważnie średniozagęszczone lub zagęszczone	korzystne pod zabudowę
czwartorzęd- plejstocen	11 gliny	zwałowe	przeważnie gliny piaszczyste, twardoplastyczne, rzadziej plastyczne	Przeważnie średniokorzystne i korzystne pod zabudowę

Rys. 5. Fragment mapy geologicznej województwa suwalskiego (skala ryciny skażona).

Z analizy mapy geologicznej Polski w skali 1:200.000 wynika, iż przeważającymi utworami przypowierzchniowymi w obrębie terenu objętego zmianą Studium są piaski, mułki, ropy i żwiry kemów oraz glina zwałowa.

Ryc. 6. Fragment Mapy Geologicznej Polski; arkusz ELK, skala 1:200.000 (skala ryciny skażona)

Według Dokumentacji geologicznej złoża kruszywa naturalnego piasku ze żwirem i piasku „WOSZCZELE III” w kat. C₁, sporządzonej w marcu 2012r. przez geologa Pana Witolda Sadowskiego: „Utwory tworzące interwał serii złożowej kruszywa naturalnego, zalegają bezpośrednio od powierzchni terenu pod warstwą gruntów organicznych, dość często również piasków drobno i średniozarnistych zaglinionych i glin piaszczystych. Miąższość wydzielonej serii złożowej (...) wynosi od 3,8 do 18,6 m. Strop serii złożowej obejmuje przedział rzędnych od 129,0 do 135,4 m a deniwelacje wynoszą 16,8 m. Nad stropem utworów tworzących interwał serii złożowej zalegają utwory nakładowe, które stanowią grunty organiczne, piaski drobno i średnioziarniste, zaglinione oraz gliny piaszczyste. Grubość nakładu wynosi od 0,2 do 4,3 m. W obrębie zalegania złoża w szeregu otworach stwierdzono występowanie poziomu wód gruntowych. Lustro wody występującego poziomu wodonośnego ma charakter swobodny i kształtuje się na głębokości od 3,8 m do 9,0 m poniżej pow. terenu.

Zgodnie z mapą hydrogeologiczną byłego województwa suwalskiego, teren analizowany położony jest w granicach strefy IC.

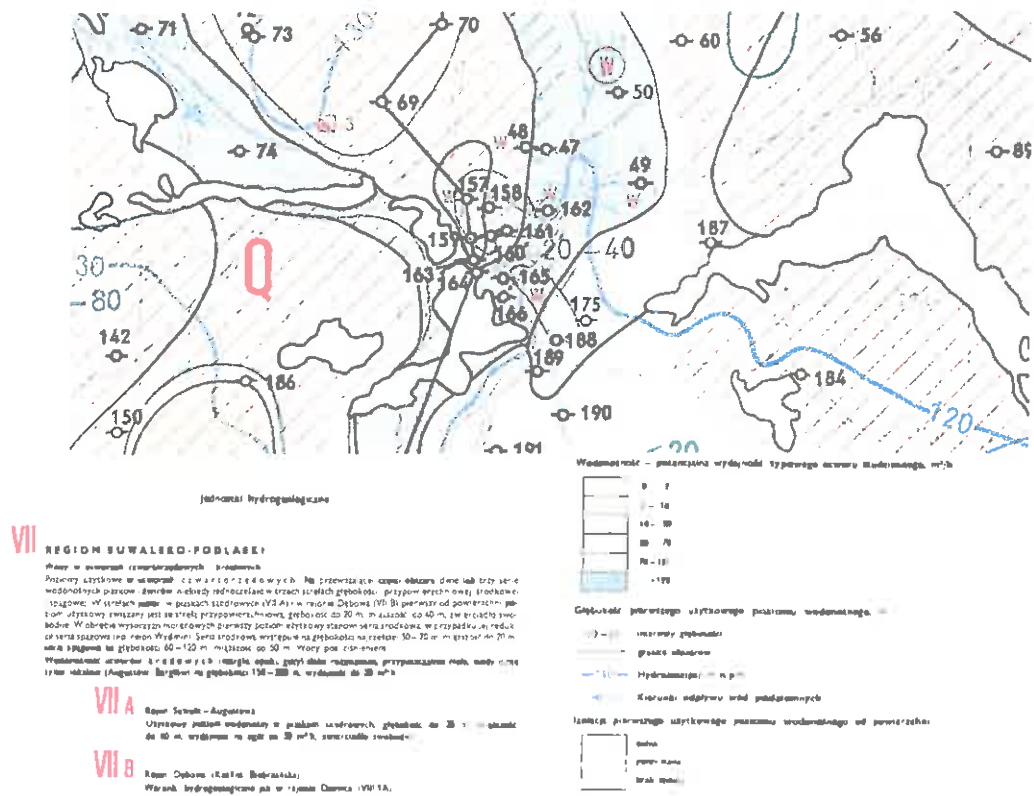
Tab. 2 Opis strefy

Strefa	Wydajność wody w studniach [m ³ /h]	Głębokość zwierciadła wody w studniach (m od powierzchni terenu)	Charakterystyka poziomu wodonośnego
IC	zróżnicowanie od 3 do 32 lokalnie 45 i 60	zróżnicowanie od kilku do 87	piaski o zróżnicowanej granulacji rzadziej pospółki lub żwiry

Ryc. 7. Mapa hydrogeologiczna byłego województwa suwalskiego

Zgodnie z mapą hydrogeologiczną Polski w skali 1: 200 000 analizowany teren zlokalizowany jest w obrębie regionu suwalsko – podlaskiego. Charakteryzuje się on występowaniem wody w utworach czwartorzędowych i kredowych. Na przeważającej części obszaru występują dwie lub trzy serie wodonośnych piasków i żwirów, niekiedy jednocześnie w trzech strefach głębokości: przypowierzchniowej, środkowej i spągowej.

Ryc. 8. Warunki hydrogeologiczne terenu opracowania . Wycinek mapy hydrogeologicznej Polski.

Na analizowanym terenie, wg mapy jw., brak jest izolacji pierwszego użytkowego poziomu wodonośnego od powierzchni.

Teren objęty opracowaniem, zgodnie z danymi zamieszczonymi w opracowaniu pt. Mapa obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w Polsce wymagających szczególnej ochrony w skali 1: 500 000 - Instytut Hydrogeologii i Geologii Inżynierskiej Akademii Górniczo-Hutniczej, Kraków 1990 r. znajduje się w granicach GZWP nr 217 Pradolina rzeki Biebrza.

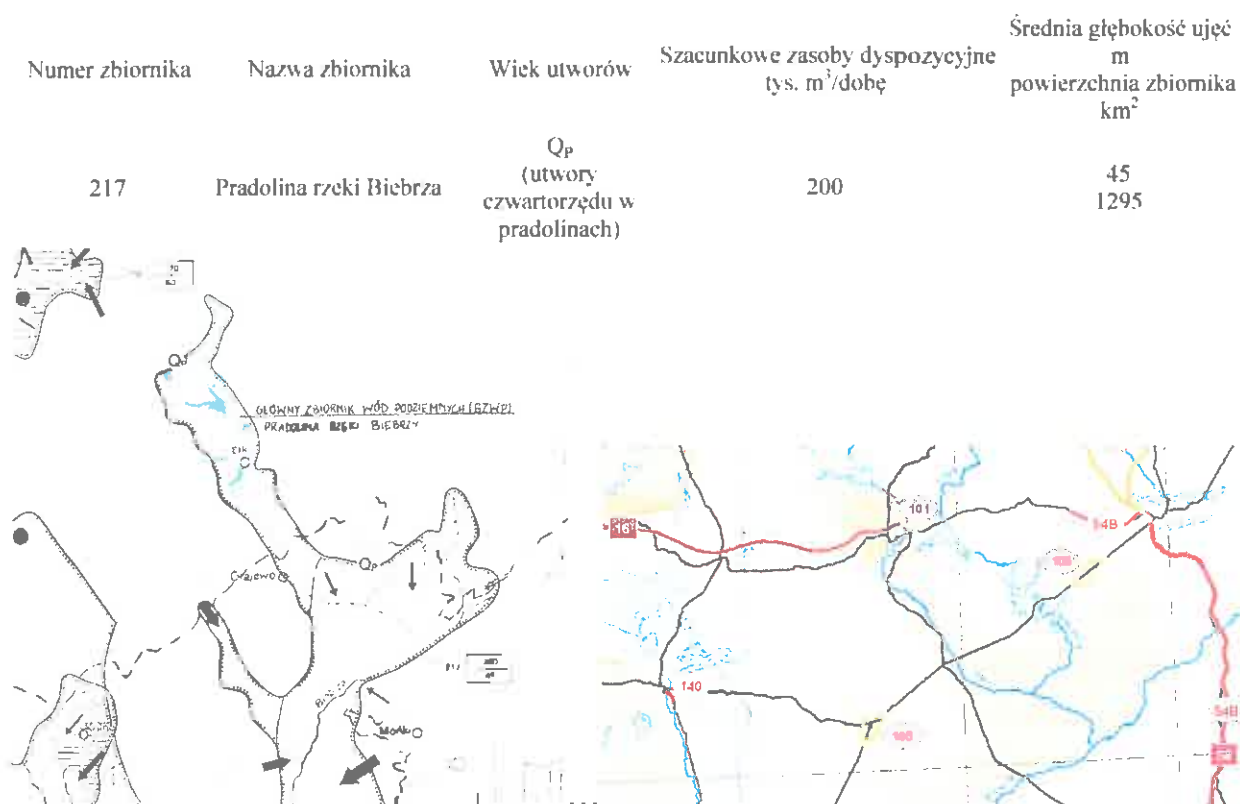
Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP), wyznaczone dla terenu całej Polski w opracowaniu A. Kleczkowskiego (1990), to wytypowane do ochrony obszary występowania tych zbiorników wód podziemnych, które spełniają określone wymogi ilościowe oraz jakościowe i w świetle tego są istotne w skali kraju dla zaopatrzenia ludności w wodę pitną. Za GZWP uznane zostały te zbiorniki wód podziemnych (lub ich części), w obrębie których:

- wydajność potencjalna pojedynczego otworu studziennego przekracza 70 m³/h,
- wydajność ujęcia wielostudziennego wynosi ponad 10 000 m³/d,
- wodoprzewodność przekracza 10 m²/h (240 m²/d),
- jakość wód pozwala na wykorzystanie ich, bez uzdatniania, lub po uzdatnieniu, jako wód do picia dla ludności (klasa I sensu A. Macioszczykowa, 1987, z podklasami Ia, Ib, Ic i Id).

Ogółem w skali kraju wydzielonych zostało 180 jednostek GZWP, dla których określono podstawowe parametry hydrogeologiczne i wstępnie oszacowano ich zasoby dyspozycyjne.

Opracowywane sukcesywnie dokumentacje hydrogeologiczne poszczególnych GZWP weryfikują ich status, uszczegółwiają charakteryzujące je parametry hydrogeologiczne i ustalają zasoby dyspozycyjne tych jednostek.

Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 217 rozciąga się wzdłuż zlewni Biebrzy. Znaczna część obszaru nie posiada dostatecznej warstwy izolacyjnej, ponieważ zajęta jest przez osady torfowe i piaszczyste o dużej infiltracji. W związku z tym zbiornik narażony jest na zanieczyszczenia wód podziemnych.

Ryc. 9. Fragment Mapy obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w Polsce (skala skażona) i mapy uwzględniającej lokalizację terenu opracowania

W skład działki ewidencyjnej objętej opracowaniem (część działek oznaczonych nr ewid.: 549, 550, 562 i 76) zgodnie z wypisami z rejestru gruntów, wchodzi grunty orne, pastwiska trwałe, nieużytki i drogi.

Na terenie opracowania i w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują naturalne zbiorniki wód powierzchniowych.

6.2.1.1. Obszary szczególnego zagrożenia powodziowego

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, ochrona przed powodzią jest zadaniem organów administracji rządowej i samorządowej.

Zgodnie z art. 88l, ust.1. i 2 ww ustawy (cytat) :

Art. 88l. 1. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym:

- 1) wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych;
- 2) sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk;
- 3) zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie.

2. Jeżeli nie utrudni to ochrony przed powodzią, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji, na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, zwolnić od zakazów określonych w ust. 1.

Teren opracowania, zgodnie ze Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej etap II, rzeka Ełk i rzeka Jęgrznia, sporządzonym przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie, nie znajduje się na obszarze narażonym na niebezpieczeństwo powodzi.

6.2.2. Krajobraz, rzeźba terenu, zabytki

Według geobotanicznego podziału Polski (Kondracki, 1981), analizowany teren leży w obrębie: Państwa Holarntyka, obszarze Euro-Syberyjskim, Prowincji Niżowo-Wyżynnej, Środkowoeuropejskiej, Działu Północnego w Krainie Mazursko-Kurpiowskiej i okręgu Pojezierza Mazurskiego. Obszar charakteryzuje krajobraz młodoglacjalny, pagórkowaty, pojezierny.

Analizując składniki krajobrazu, omawiany teren można określić w części mianem krajobrazu rolniczego.

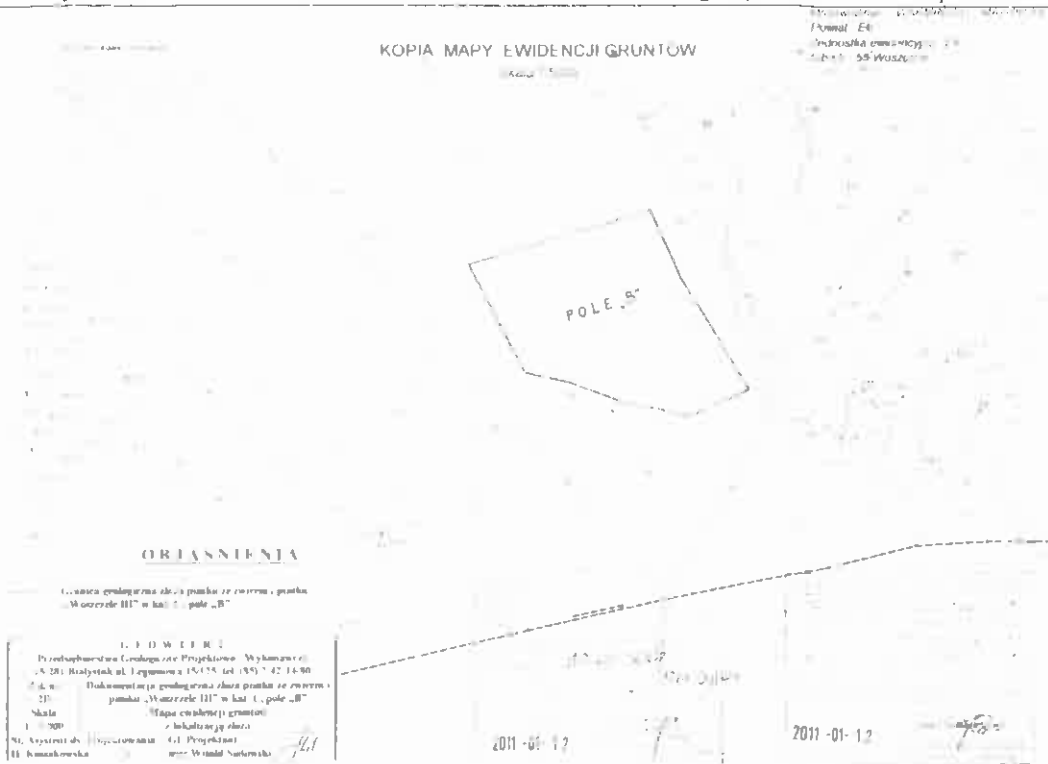
Rzeźba omawianego terenu jest urozmaiconą, pagórkowatą o cechach typowych dla krajobrazów młodoglacjalnych. Wysokości bezwzględne terenu oscylują w granicach warstw 129 ÷ 138 m n.p.m.

Zgodnie z dokumentami posiadanymi przez Urząd Gminy Ełk, teren opracowania nie jest objęty opieką konserwatorską; nie występują na nim obiekty wpisane do rejestru zabytków ani też do gminnej ewidencji zabytków.

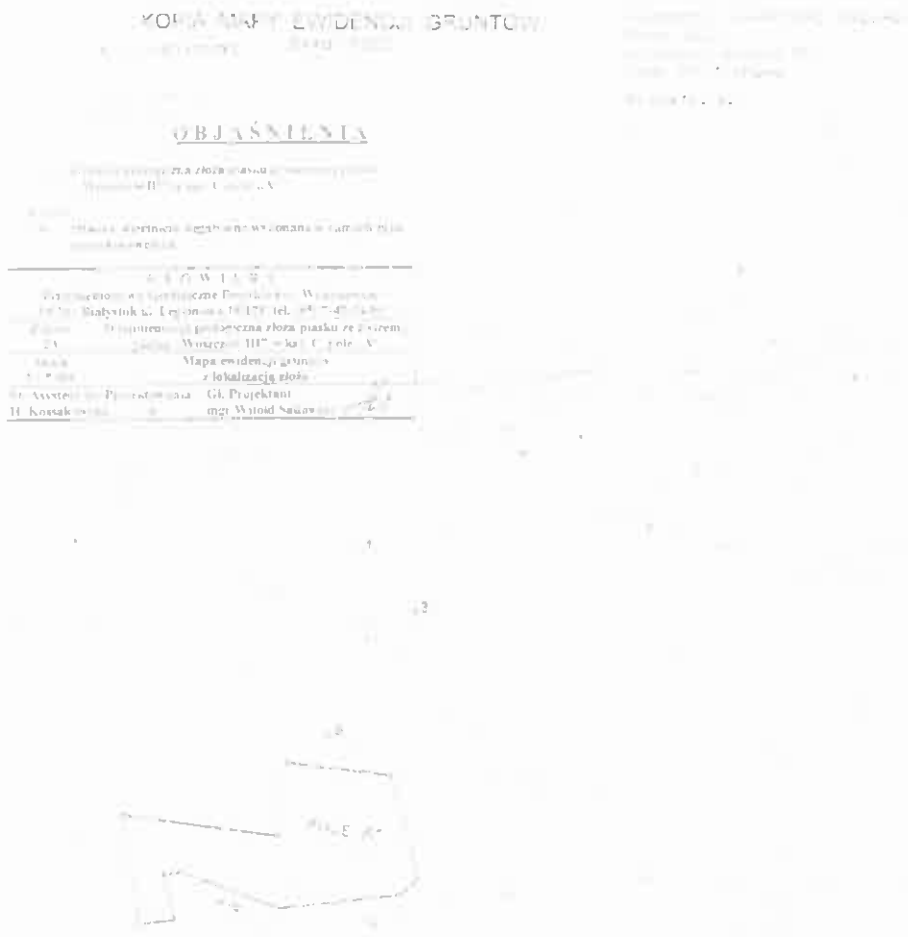
6.2.3. Lasy

Na analizowanym obszarze nie występują grunty leśne.

Najbliżej położone, w stosunku do terenu objętego opracowaniem, grunty leśne (LsV) znajdują się w odległości min. 15 m na zachód od pola „B” i w odległości ok. 500 m na północ od pola „A”.

Ryc. 10. Mapa ewidencji gruntów (skala skażona)

Ryc. 11. Mapa ewidencji gruntów (skala skażona)

7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ORAZ ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Główną ideą polityki ochrony środowiska na każdym szczeblach zarządzania jest zasada zrównoważonego rozwoju, odnosząca się w szczególności do takiego rozwoju społeczno – gospodarczego, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

Rozwój zrównoważony nie jest stanem, lecz procesem. Dla prawidłowego zrozumienia jego znaczenia, kluczowe są dwa pojęcia (Stappen 2006): koncepcja podstawowych potrzeb oraz idea ograniczonych możliwości, a zwłaszcza wytrzymałości światowego systemu ekologicznego. Definicja Brundtland budowana jest poprzez te dwa pojęcia i brzmi następująco:

„Zrównoważony rozwój to rozwój, który odpowiada potrzebom dzisiejszego pokolenia, nie zagrażając możliwościom przyszłych pokoleń, zaspokajając potrzeby obecne i przyszłe. Bazuje na dwóch podstawowych założeniach:

- w pierwszej kolejności należy skupić się na koncepcji potrzeb, w szczególności potrzeb podstawowych najbiedniejszych.
- przy zaspokajaniu aktualnych i przyszłych potrzeb trzeba uwzględnić również ograniczone możliwości, nie ignorować granic wyznaczanych postępowi techniki i społecznego porządku przez środowisko naturalne.“

Zrównoważony rozwój stanowi ważny element systemu prawa międzynarodowego. Do najważniejszych dokumentów międzynarodowych ujmujących problematykę zrównoważonego rozwoju należą: Agenda 21, Konwencja o Dostępie do Informacji, Udziale Społeczeństwa w Podejmowaniu Decyzji oraz Dostępie do Sprawiedliwości w Sprawach Dotyczących Środowiska. W Polsce zasada zrównoważonego rozwoju zyskała rangę konstytucyjną - została zapisana w art. 5 konstytucji RP.

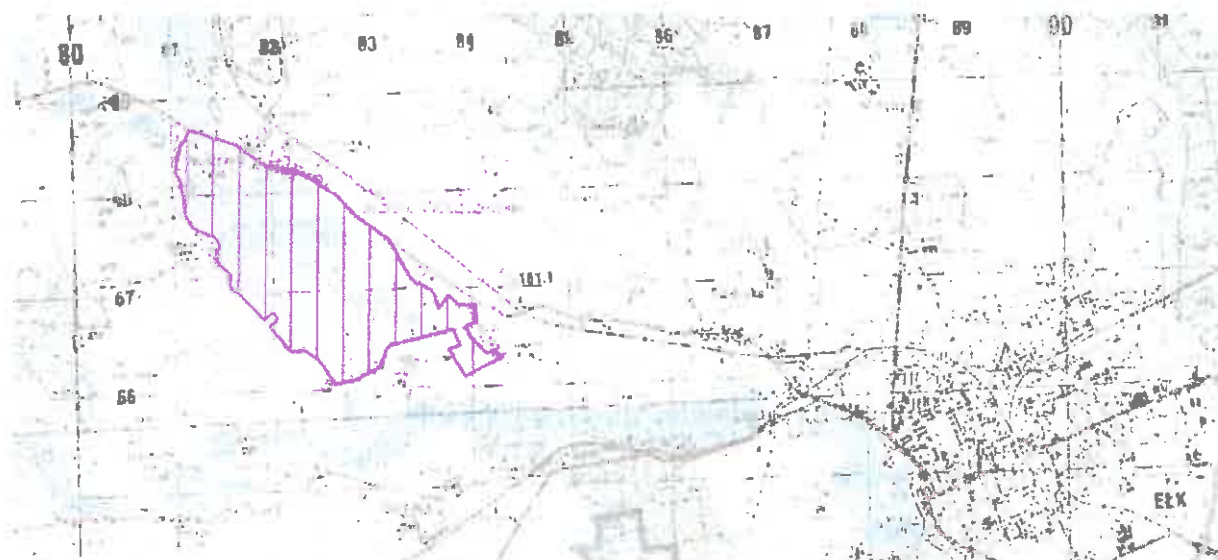
Cele ochrony środowiska obejmują między innymi cele ochrony przyrody, w tym w szczególności:

- 1) utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- 2) zachowanie różnorodności biologicznej,
- 3) zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego,

- 4) zapewnienie ciągłości istnienia gatunków (...) wraz z ich siedliskami przez ich utrzymywanie lub przywracanie do prawidłowego stanu ochrony,
- 5) ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień,
- 6) utrzymanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody,
- 7) kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

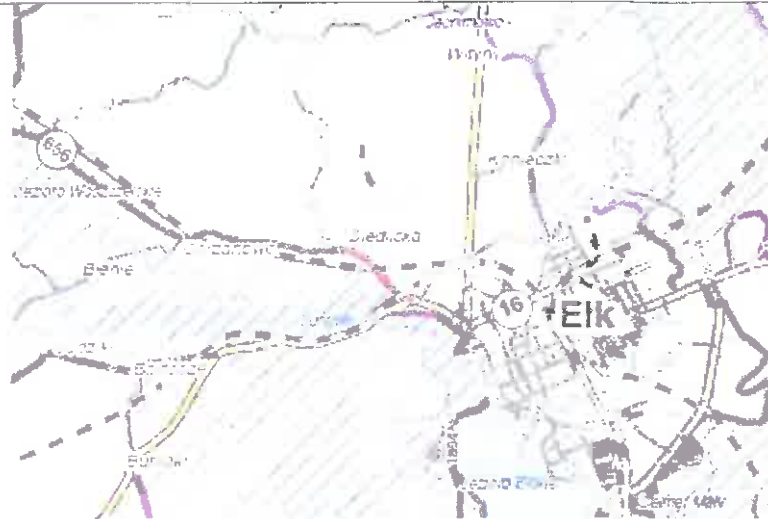
Teren objęty projektem zmiany Studium, nie jest objęty formami ochrony przyrody, o których mowa w ustawie o ochronie przyrody.

W sąsiedztwie analizowanych terenów najbliższymi położonymi obszarami Natura 2000 są specjalne obszary ochrony siedlisk: „Jezioro Woszczelskie” (kod PLH 280034) znajdujący się w odległości ok. 0,5 ÷ 1,25 km w kierunku zachodnim od terenu opracowania oraz „Murawy na Pojezierzu Ełckim” (kod PLH 280041) znajdujący się w odległości ok. 6 km w kierunku północno-wschodnim od terenów opracowania.

Ryc. 12. Fragment mapy obszaru Natura 2000 - „Jezioro Woszczelskie”

Teren analizowany znajduje się w sąsiedztwie Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ełckiego, wyznaczonego uchwałą nr VII/126/11 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 maja 2011r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ełckiego (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 74, poz. 1295 z dnia 14 czerwca 2011r.). Granica obszaru jw. przebiega w odległości min. 260 m od granic terenu objętego opracowaniem (w kierunku zachodnim).

Ryc. 13. Fragment mapy OCHK Pojezierza Elckiego

7. OPIS ANALIZOWANYCH ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE ORAZ UZASADNIENIE WYBORU WARIANTU PROJEKTOWEGO

Przedmiotowy projekt zmiany Studium, dokonywany na podstawie uchwały intencyjnej Nr XXVIII/182/2012 Rady Gminy Elk z dnia 27 stycznia 2012 r.

Wobec jednoznacznego wskazania przeznaczenia terenów objętych zmianą Studium, przy sporządzaniu niniejszej Prognozy nie brano pod uwagę rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie, zarówno w zakresie sposobu zagospodarowania terenu jak i sposobu korzystania ze środowiska przyrodniczego.

Wariant zerowy, polegający na niepodejmowaniu przedsięwzięcia, nie spowoduje ingerencji w środowisko przyrodnicze w szerokim jego rozumieniu. Tereny wchodzące w zakres opracowania pozostaną w dotychczasowym stanie zagospodarowania.

Wariant zerowy będzie niekorzystny pod względem społecznym. Wariant ten wyhamuje rozwój gospodarczy w ujęciu lokalnej społeczności. Ponadto wariant ten pozostaje w sprzeczności z obowiązującymi przepisami prawa, bowiem zgodnie z art. 95, ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. -Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2011 r. Nr 163, poz. 981), w terminie do 2 lat od dnia zatwierdzenia dokumentacji geologicznej przez właściwy organ administracji geologicznej obszar udokumentowanego złoża kopalin obowiązkowo wprowadza się do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Dokumentacja geologiczna dla przedmiotowego złoża kopalin została zatwierdzona decyzją Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr OŚ-GW.7427.23.2012 z dnia 12.06.2012r.

Wariant najkorzystniejszy dla środowiska przyrodniczego nie jest równoważny z brakiem ingerencji w środowisko. Dla środowiska rozumianego jako naturalny zespół elementów przyrody nieożywionej i ożywionej oraz w kontekście funkcji, jakie tereny przedmiotowe dotychczas pełniły i docelowo mogą pełnić, projektowana zmiana Studium sprawia, że nowa forma zagospodarowania terenów nie będzie stwarzała ponadnormatywnych uciążliwości dla środowiska.

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ełk, zostało uchwalone uchwałą nr XXXII/207/2001 Rady Gminy Ełk z dnia 30 listopada 2001 r. z późn. zm.

Aktualne zapisy Studium umożliwiają eksploatację kopalin pospolitych w granicach udokumentowanych złóż (w szczególności zapisy rozdz. V, pkt. 2.1.4. i pkt 6.2.9. załącznika Nr 3 pt. „Kierunki zagospodarowania przestrzennego, polityka przestrzenna”).

**WYRYS ZE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY ELK,
UCHWALONEGO UCHWAŁĄ NR XXXII/207/2001
RADY GMINY ELK, Z DNIA 30.11.2001 R. Z PÓŹN. ZM.**

SKALA 1:25 000

STAN ISTNIEJĄCY

Ryc. 13. Fragmenty rysunku obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Elk

Zmiana Studium dotyczy wyłącznie wprowadzenia na rysunku Nr 2 Studium – „Kierunki zagospodarowania przestrzennego, polityka przestrzenna”, stanowiącego załącznik Nr 4 do uchwały Nr XXXII/207/2001 Rady Gminy Ełk z dnia 30 listopada 2001 roku, w granicach obrębu Woszczele, obszarów udokumentowanego złoża kopalin (złóże piasku ze żwirem i piasku „WOSZCZELE III” – dwa pola), celem umożliwienia jego przyszłej eksploatacji na warunkach określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2011 r. Nr 163, poz. 981).

W zmianie Studium przyjęto oznaczenia graficzne i opisowe jak w Studium obowiązującym.

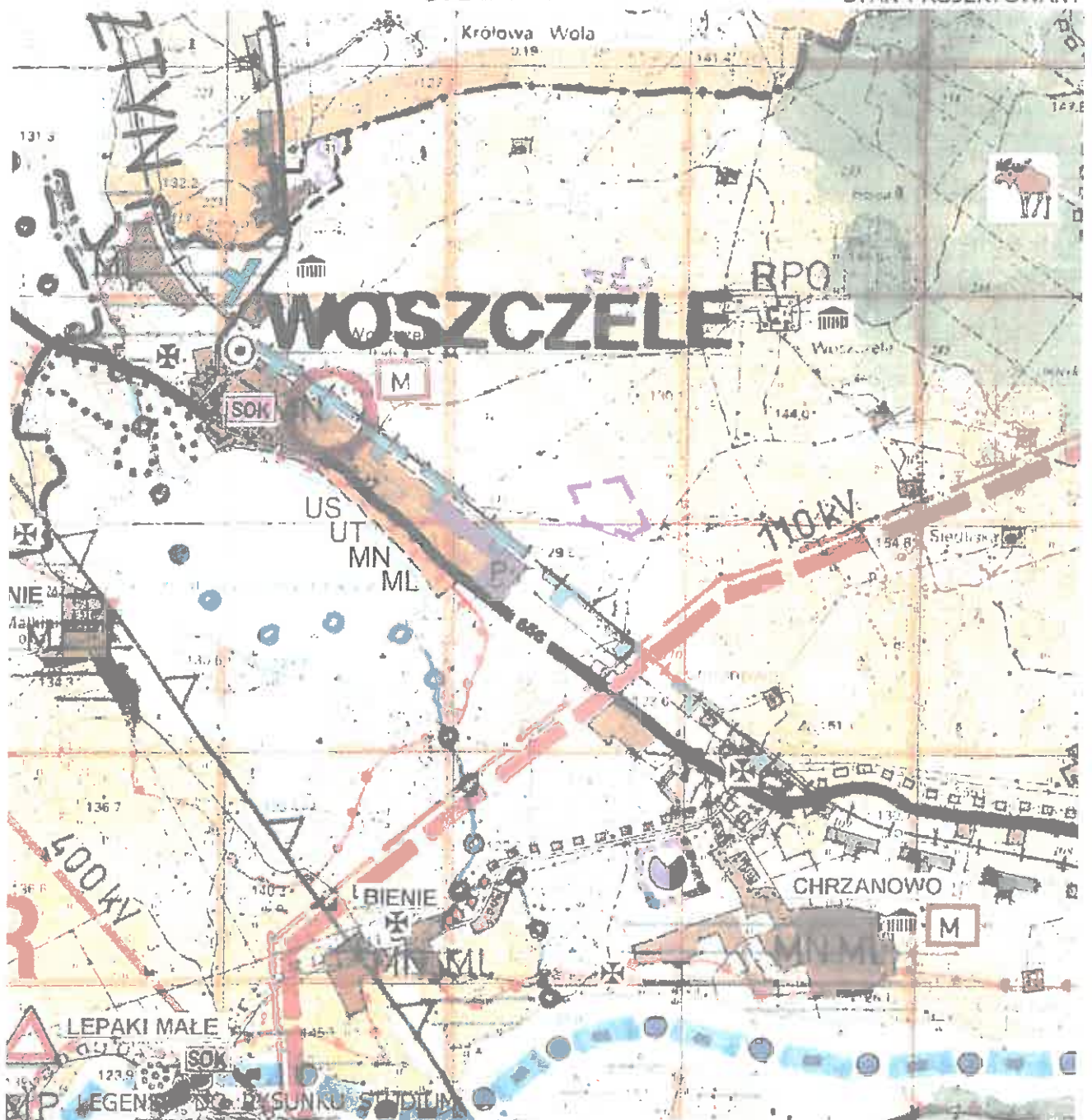
Teren objęty zmianą Studium nie jest objęty formami ochrony przyrody, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. z 2009r. Dz. U. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.).

Zmiana Studium nie powoduje konieczności rewizji podstawowych zasad i kierunków polityki przestrzennej Gminy Ełk, a stanowi jedynie uzupełnienie ustaleń dokumentu będącego w obrocie prawnym na podstawie art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.).

**WYRYS ZE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY EŁK,
UCHWALONEGO UCHWAŁĄ NR XXXII/207/2001
RADY GMINY EŁK, Z DNIA 30.11.2001 R. Z PÓŹN. ZM.**

SKALA 1:25 000

STAN PROJEKTOWANY

LEGENDA:

UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA SUROWCÓW MINERALNYCH

Ryc. 14. Fragment projektu rysunku zmiany Studium

8. OKREŚLENIE PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Realizacja postanowień projektu zmiany Studium spowoduje określone zmiany w środowisku. Zmiany te doprowadzą do przekształceń istniejącej struktury funkcjonalno – przestrzennej i w konsekwencji do przeobrażeń stanu środowiska przyrodniczego.

9.1 Wpływ na stan aerosanitarny terenu.

Na poziomie lokalnym, czyli na poziomie tworzenia nowego ładu przestrzennego przedmiotowego terenu, realizacja ochrony powietrza polega na ograniczeniu powstawania nowych zanieczyszczeń, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, przy uwzględnieniu lokalnych walorów i wrażliwości środowiska.

Art. 72, ust. 1 Ustawy – Prawo ochrony środowiska, tworzy obowiązek uwzględnienia potrzeb w zakresie ochrony powietrza w dokumentach planistycznych. Wartości odniesienia określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 roku w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. nr 16, poz. 87).

Problem zanieczyszczenia powietrza nie powinien być znaczący w aspekcie projektowanych zmian zagospodarowania terenów, tym niemniej nie można go pominąć w trakcie niniejszej analizy.

Podczas funkcjonowania przedsięwzięcia wystąpi przede wszystkim zwiększona emisja ze strony sprzętu urabiającego złoża oraz ze strony środków transportu wywożących urobek. Wzrost ruchu pojazdów spalinowych spowoduje niewątpliwie wzrost zanieczyszczenia powietrza. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie i średnioterminowe.

Przewiduje się, że w wyniku prowadzenia eksploatacji nie będą powstawały na terenie złoża żadne odpady przemysłowe (z wyjątkiem odpadów poeksploatacyjnych, do których należy nadkład i nieprzydatny - zapyłony surowiec mineralny, służący do rekultywacji terenów pokopalnianych) i nie będą wytwarzane ścieki przemysłowe.

W trakcie urabiania złoża, szczególnie w okresie suszy, mogą wystąpić lokalne pylenie w rejonie wyrobiska (seria złożowa jest częściowo zawodniona).

8.1. Ocena wpływu na klimat akustyczny środowiska.

Hałas definiowany jest jako dźwięk niepożądany lub szkodliwy dla człowieka (szumy, szmery, huki, trzaski). Szkodliwość hałasu zależy od jego natężenia, widma częstotliwości i długości działania.

Zgodnie z art. 112 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska „Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez:

- 1) utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie,
- 2) zmniejszanie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.”

Problem ochrony człowieka i środowiska przed szkodliwym oddziaływaniem hałasu reguluje powołana ustawa oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. Nr 120, poz. 826). Tereny objęte projektem zmiany Studium nie podlega normatywom w zakresie dopuszczalnego poziomu hałasu.

Źródłem hałasu w rejonie opracowania będą środki transportu oraz sprzęt mechaniczny wydobywający i ewentualnie urabiający kopalinę. W dokumentacji geologicznej przewiduje się iż kopalina stanowiąca utwory piaszczysto-żwirowe, transportowana będzie do zakładu przerobczego w Chrzanowie. Utwory piaszczyste natomiast będą transportowane bezpośrednio na place prowadzonych budów.

8.2. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.

Gleba jest tworem przyrody stanowiącym powierzchniową warstwę lądów globu ziemskiego, zdolnym do zaspokajania zapotrzebowania roślin na składniki pokarmowe i wodę oraz zaopatrywania korzeni roślin w niezbędną ilość powietrza (tlenu) i ciepła, umożliwiających ich normalny rozwój.

W myśl art. 101 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska „Ochrona powierzchni ziemi polega na:

- 1) jak najlepszej jej jakości, w szczególności poprzez:
 - racjonalne gospodarowanie,
 - zachowanie wartości przyrodniczych,
 - zachowanie możliwości produkcyjnego wykorzystania,
 - ograniczanie zmian naturalnego ukształtowania,
 - utrzymanie jakości gleby i ziemi powyżej lub co najmniej na poziomie wymaganych standardów,

- doprowadzenie jakości gleby i ziemi co najmniej do wymaganych standardów, gdy nie są one dotrzymane,
- zachowanie wartości kulturowych, z uwzględnieniem archeologicznych;

2) zapobieganiu ruchom masowym ziemi i ich skutkom.”

W ustawie z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych określono zasady ochrony gleb, m.in. poprzez ograniczanie przeznaczania ich na cele nierolnicze i nieleśne, zapobieganie procesom degradacji i dewastacji oraz rekultywację gruntów.

Przydatność terenu opracowania dla potrzeb rolnictwa, ze względu na przeważający udział gleb o niskiej bonitacji (klasy V i VI) oraz niekorzystne ukształtowanie terenu jest niska.

Zgodnie z zatwierdzoną dokumentacją geologiczną w kat. C1 złoża piasku ze żwirem i piasku „WOSZCZELE III” (pole „A” i „B”) dla przedmiotowego terenu, zasoby bilansowe ww. kopaliny, obliczone wg stanu na dzień 31.12.2011r. wynoszą ogółem 1.440,84 tys. ton. Całe złożo ma powierzchnię ca 8.63 ha; w tym pole „A” – 2,88 ha i pole „B” – 5.75 ha.

Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium, zakładająca powierzchniową eksploatację kopaliny, spowodują największe skutki w odniesieniu do powierzchni ziemi i warstwy gleby. Przekształcenie terenu jest nieuniknione w przypadku tego rodzaju planowanej działalności. Warstwa gleby zostanie całkowicie zniszczona na terenie całego obszaru górniczego, jak również częściowo w granicach terenu górniczego. Dotychczasowe naturalne formy morfologiczne zostaną zastąpione wyrobiskami eksploatacyjnymi wraz z towarzyszącymi im zwałowiskami humusu.

Praca sprzętu mechanicznego napędzanego paliwami płynnymi powoduje zagrożenie dla środowiska gruntowego, na wypadek rozszczelnienia względnie awarii układu paliwowego i przedostania się płynów eksploatacyjnych do gruntu.

Projektowana zmiana Studium nie wskazują na konieczność analizy gospodarki odpadami na omawianym terenie; nie planuje się gromadzenia jakichkolwiek odpadów w granicach terenu górniczego, z wyjątkiem odpadów poeksploatacyjnych, do których należy nadkład i nieprzydatny (zapyłony) surowiec mineralny, służący do rekultywacji terenów pokopalnianych.

Planowana eksploatacja kruszywa naturalnego ze złoża doprowadzi do zmiany dotychczasowego ukształtowania powierzchni terenu. Powstanie wyrobisko o wyprofilowanych skarpach obwodowych. Przewiduje się sukcesywne prowadzenie rekultywacji obszaru górniczego na fragmentach terenu, gdzie eksploatacja zostanie już zakończona.

8.3. Oddziaływanie na klimat, wody powierzchniowe i podziemne.

Zgodnie z art. 97 i 98 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska "Ochrona wód polega na zapewnieniu ich jak najlepszej jakości, w tym utrzymaniu ilości wody na poziomie zapewniającym ochronę równowagi biologicznej, w szczególności przez:

- 1) utrzymywanie jakości wód powyżej albo co najmniej na poziomie wymaganym w przepisach.
- 2) doprowadzanie jakości wód co najmniej do wymaganego przepisami poziomu, gdy nie jest on osiągnięty.

Wody podziemne i obszary ich zasilania podlegają ochronie polegającej w szczególności na:

- 1) zmniejszaniu ryzyka zanieczyszczenia tych wód poprzez ograniczenie oddziaływania na obszary ich zasilania,
- 2) utrzymywaniu równowagi zasobów tych wód."

Seria złożowa jest częściowo zawodniona. W obrębie zalegania złoża w szeregu otworach stwierdzono występowanie poziomu wód gruntowych. Lustro wody występującego poziomu wodonośnego ma charakter swobodny i kształtuje się na głębokości od 3,8 m do 9,0 m poniżej powierzchni terenu.

Analizowany teren, zgodnie z danymi zamieszczonymi w opracowaniu pt. Mapa obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w Polsce wymagających szczególnej ochrony w skali 1: 500 000 - Instytut Hydrogeologii i Geologii Inżynierskiej Akademii Górniczo-Hutniczej, Kraków 1990 r. znajduje się w granicach GZWP nr 217 - Pradolina rzeki Biebrza.

Użytkowa warstwa wodonośna w rejonie opracowania nie jest izolowana od powierzchni terenu warstwą utworów trudnoprzepuszczalnych.

Podczas prowadzenia robót udostępniających złoża do eksploatacji i robót wydobywczych będzie pracował sprzęt mechanicznych, napędzany paliwami płynnymi. Zagrożeniem dla środowiska wodnego może być wyciek płynów eksploatacyjnych ze sprzętu mechanicznego, w przypadku ewentualnego rozszczelnienia względnie awarii układów paliwowych.

Teren objęty projektem zmiany Studium znajduje się poza zasięgiem wyznaczonych stref ochronnych ujęć wód powierzchniowych i podziemnych, w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2001r. - Prawo Wodne.

Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium nie spowodują istotnych zmian mikroklimatu analizowanego terenu.

8.4. Ocena wpływu na życie i zdrowie ludzi.

Prace wydobywcze spowodują wzrost poziomu hałasu spowodowany pracą maszyn i transportem. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie występujące czasowo. Oddziaływanie to

będzie powodowało pewne uciążliwości dla mieszkańców wsi Woszczele (zabudowa zagrodowa zlokalizowana jest w odległości ok. 0,5 km na wschód i w odległości ok. 0,7 km na północ od pola „A”, natomiast zwarta zabudowa wsi w odległości ponad 1 km na zachód od pola „A” i w odległości 0,9 na zachód od pola „B”), głównie na skutek ruchu pojazdów przewożących kruszywo, poruszających się po drodze wojewódzkiej.

Zgodnie z Dokumentacją geologiczną złoża kruszywa naturalnego piasku ze żwirem i piasku „WOSZCZELE III” w kat. C₁, sporządzonej w marcu 2012r. przez geologa Pana Witolda Sadowskiego: „Podczas prowadzenia robót udostępniających złożę do eksploatacji i robót wydobywczych nie będą powstawały żadne odpady, nie będą wytwarzane ścieki przemysłowe ani emitowane substancje lotne zagrażające środowisku naturalnemu. Przewiduje się iż kopalina stanowiąca utwory piaszczysto-żwirowe, transportowana będzie do zakładu przerobczego w Chrzanowie. Utwory piaszczyste, natomiast będą transportowane bezpośrednio na place prowadzonych budów.”

Realizacja założeń projektu zmiany Studium spowoduje wyłączenie (wariantowo na czas określony) z produkcji użytki rolne, stanowiące własność prywatną. Analiza wartości bonitacyjnej gleb w rejonie opracowania (V i VI klasa) i zakresu użytkowania gruntów, wskazuje na małą opłacalność produkcji rolnej. Większą korzyść przyniesie właścicielowi eksploatacja udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego.

Projektowana zmiana Studium ma na celu realizację przedsięwzięcia, kwalifikującego się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymienionego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2010 r. nr 213 poz. 1397). Realizacja przedsięwzięcia wymaga uzyskania przez Inwestora decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach .

8.5. Oddziaływanie na krajobraz, zabytki i dobra materialne.

Zrealizowanie ustaleń projektu zmiany Studium spowoduje nieodwracalną zmianę krajobrazu. Aktualnie nieregulowane i naturalnie wykształcone tereny rolne, zmienią się (przynajmniej tymczasowo) w tereny zdegradowane w wyniku działalności górniczej.

Pogorszeniu ulegną walory estetyczne krajobrazu. Działalność górnicza (wyrobiska i zwałowiska) spowoduje degradację wartości fizjonomicznych krajobrazu i będzie stanowiła negatywną dominantę (przynajmniej do czasu rekultywacji) w harmonijnym dotąd krajobrazie rolniczym.

Zdefiniowany wpływ na krajobraz:

- nastąpi przekształcenie terenów rolniczych niezabudowanych w tereny górnicze, związane z eksploatacją złoża kruszyw naturalnych.

- eksploatacja kruszywa doprowadzi do zmiany dotychczasowego ukształtowania powierzchni terenu; rzędne terenu w obrębie wyrobiska ulegną obniżeniu od kilku do kilkunastu metrów. W wyniku prowadzonych prac wydobywczych na obszarze o powierzchni około 8,63 ha powstanie wyrobisko wgłębne, częściowo zawodnione

W granicach terenu opracowania nie występują dobra materialne i zabytki.

8.6. Oddziaływanie na faunę, florę i różnorodność biologiczną.

Zgodnie z art. 127 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska "Ochrona zwierząt oraz roślin polega na:

- 1) zachowaniu cennych ekosystemów, różnorodności biologicznej i utrzymaniu równowagi przyrodniczej,
- 2) tworzeniu warunków prawidłowego rozwoju i optymalnego spełniania przez zwierzęta i roślinność funkcji biologicznej w środowisku,
- 3) zapobieganiu lub ograniczaniu negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogłyby niekorzystnie wpływać na zasoby oraz stan zwierząt oraz roślin,
- 4) zapobieganiu zagrożeniom naturalnych kompleksów i tworów przyrody."

Oddziaływanie projektowanych założeń zmiany Studium na faunę i florę będzie polegało przede wszystkim na zniszczeniu warstwy gleby, z całą do tej pory wykształconą biocenozą (zostanie usunięta warstwa humusowa i nadkład). Oddziaływanie to będzie bezpośrednie i nieodwracalne, pomimo przewidywanej rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych. Nastąpi synantropizacja roślinności, polegająca na wprowadzeniu obcych siedliskowo i fizjonomicznie gatunków.

W okresie wydobywania obszar opracowania pozbawiony będzie roślinności. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie oraz okresowe lub stałe (w zależności od przyjętego kierunku rekultywacji).

8.7. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Pod pojęciem zasobów naturalnych rozumie się: bogactwa naturalne (minerały, gleby, wody, powietrze, flora i fauna), siły przyrody oraz walory środowiska decydujące o jakości życia człowieka (przestrzeń geograficzna, piękno krajobrazu, mikroklimat). W poprzednich punktach niniejszego rozdziału omówiono wpływ realizacji ustaleń projektu zmiany Studium na większość z ww. elementów.

Pod pojęciem surowca mineralnego rozumiemy pewien minerał lub skałę (kopalinę), która po wydobywaniu ze złoża jest używana do wytwarzania wyrobów lub energii.

W granicach terenu objętego projektem prognozowanego dokumentu stwierdzono występowania zasobów surowców mineralnych.

Według Dokumentacji geologicznej złoża kruszywa naturalnego piasku ze żwirem i piasku „WOSZCZELE III” w kat. C₁, sporządzonej w marcu 2012r. przez geologa Pana Witolda Sadowskiego: „Utwory tworzące interwał serii złożowej kruszywa naturalnego, zalegają bezpośrednio od powierzchni terenu pod warstwą gruntów organicznych, dość często również piasków drobno i średniozarnistych zaglinionych i glin piaszczystych. Miąższość wydzielonej serii złożowej (...) wynosi od 3,8 do 18,6 m.”

Dokumentacja geologiczna dla przedmiotowego złoża kopalin została zatwierdzona decyzją Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr OŚ-GW.7427.23.2012 z dnia 12.06.2012r.

Zasób bilansowy kopaliny, obliczony wg stanu na dzień 31.12.2011r. wynosi ogółem 1.440,84tys. Ton.

Poszukiwanie, rozpoznawanie, dokumentowanie i eksploatacja złóż kopalin regulowane są przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2011 r. Nr 163, poz. 981).

Zgodnie z art. 125 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska, złoża kopalin podlegają ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalin, w tym kopalin towarzyszących.

W myśl art. 126 ww. ustawy:

„1. Eksploatację złoża kopaliny prowadzi się w sposób gospodarczo uzasadniony, przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i przy zapewnieniu racjonalnego wydobycia i zagospodarowania kopaliny.

2. Podejmujący eksploatację złóż kopaliny lub prowadzący tę eksploatację jest obowiązany przedsięwziąć środki niezbędne do ochrony zasobów złoża, jak również do ochrony powierzchni ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych, sukcesywnie prowadzić rekultywację terenów poeksploatacyjnych oraz przywracać do właściwego stanu inne elementy przyrodnicze.”

Należy podkreślić, że w przypadku złoża "WOSZCZELE III" konieczne będzie:

- określenie granic terenu i obszaru górniczego,
- uzyskanie koncesji na wydobywanie kopaliny,
- opracowanie projektu zagospodarowania złoża,
- opracowanie planu ruchu zakładu górniczego,
- prowadzenie ewidencji zasobów złoża kopaliny.

Przedsiębiorca górniczy winien prowadzić eksploatację zgodnie z projektem zagospodarowania złoża i planem ruchu, jak również mając na uwadze przepisy bhp, sanitarne, p.poż. i ochrony środowiska.

9. OPIS PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU NA ŚRODOWISKO, OBEJMUJĄCYCH BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKO-, ŚREDNIO- I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ODDZIAŁYWANIA

Do prognozowania przewidywanych znaczących oddziaływań realizacji postanowień projektowanego dokumentu na środowisko zastosowano metodę porównawczą i prostego prognozowania wynikowego. Metody te omówiono w rozdziale 4.

Realizacja postanowień dokumentu nie spowoduje wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń środowiska.

Oddziaływania realizacji postanowień projektu dokumentu szczegółowo omówiono w kolejnych punktach rozdziału 9.

Tab. Prognozowane oddziaływania

		RODZAJ ODDZIAŁYWANIA								
		bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe
	obszar Natura 2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
KOMPONENTY ŚRODOWISKA	różnorodność biologiczna	+	+	-	-	-	-	+	-	-
	ludzie	+	+	-	-	-	+	-	-	+
	zwierzęta	+	-	-	-	-	-	+	+	+
	rośliny	+	-	-	-	-	-	+	+	+
	wody podziemne	-	+	-	-	-	+	-	-	-
	wody powierzchniowe	+	-	-	-	-	+	-	-	-
	powietrze	+	+	-	-	+	+	-	-	+
	powierzchnia ziemi	+	-	-	-	-	-	+	+	-
	krajobraz	+	+	-	-	-	-	+	+	-
	klimat akustyczny	+	+	-	-	+	+	-	-	+
	zasoby naturalne (surowce mineralne)	+	-	-	-	-	-	+	+	-
	zabytki	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	dobra materialne	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oznaczenia										
(+)		realizacja celu spowoduje oddziaływanie								
(-)		realizacja celu nie spowoduje oddziaływań lub oddziaływanie niewielkie								

10. OPIS PRZEWIDYWANYCH DZIAŁAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska *kompensacja przyrodnicza* to: „zespół działań obejmujących w szczególności roboty budowlane, roboty ziemne, rekultywację gleby, zalesianie, zadrzewianie lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych”.

Warunkiem skutecznej ochrony środowiska przyrodniczego i ograniczenie wpływu planowanego przedsięwzięcia na środowisko będzie prowadzenie eksploatacji kruszywa naturalnego zgodnie z planem zagospodarowania złoża i planem ruchu kopalni.

Ochronę istniejącej zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej (znajdującej się w dalszym sąsiedztwie terenu opracowania), dróg publicznych i dojazdowych, sieci infrastruktury technicznej oraz gruntów rolnych pozostających w dotychczasowym użytkowaniu, należy zapewnić poprzez zachowanie wymaganych szerokości pasów ochronnych, zgodnie z normami obowiązującymi w górnictwie odkrywkowym. Pozwoli to na ograniczenie oddziaływania kopalni kruszywa na tereny sąsiednie oraz na elementy infrastruktury technicznej i drogowej.

Ochronę klimatu akustycznego należy zapewnić poprzez obowiązek przestrzegania dopuszczalnych norm hałasu i wibracji na terenach zamieszkania zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.

Celem wyeliminowania uciążliwości niezbędnym warunkiem będzie właściwie skonstruowany plan ruchu kopalni i organizacja pracy. W tym celu w szczególności należy: pracę urządzeń górniczych ograniczyć do pory dziennej, w sprawności utrzymywać sprzęt górniczy, zapewnić bezkolizyjny dojazd do kopalni.

W celu ochrony powierzchni ziemi, wód powierzchniowych i wód podziemnych należy wprowadzić zakaz gromadzenia i składowania w wyrobisku odpadów innych niż poeksploatacyjne, do których należy nadkład i nieprzydatny (zapyłony) surowiec mineralny, służące do rekultywacji terenów pokopalnianych. W wyrobisku należy zakazać składowania odpadów komunalnych, osadów ściekowych, odpadów przemysłowych i innych. Poza umieszczeniem odpowiednich tablic, przedsiębiorca winien po zakończeniu eksploatacji niezwłocznie przystąpić do prac rekultywacyjnych.

Bardzo ważnym zagadnieniem jest zapobieganie niekontrolowanemu wyciekowi substancji ropopochodnych z maszyn i urządzeń górniczych. W związku z powyższym park maszynowy powinien być wysokosprawny i podlegać stałej kontroli. Wszelkie wycieki smarów, olejów i benzyn muszą być likwidowane na bieżąco, a zanieczyszczone środowisko wodne poddane natychmiastowemu oczyszczeniu.

Odpady komunalne należy segregować i składować w miejscach do tego przeznaczonych i ich zagospodarować zgodnie z zasadami gospodarki odpadami w gminie Ełk.

Ścieki sanitarne powstające w kopalni należy odprowadzać do szczelnego zbiornika bezodpływowego typu toi-toi.

Ochronę powietrza atmosferycznego przed ponadnormatywnym zanieczyszczeniem przewiduje się poprzez ograniczenie pylenia w trakcie załadunku kopaliny na samochody oraz w trakcie jej transportu z zastosowaniem zamkniętych przestrzeni ładunkowych.

Projektowanie i prowadzenie robót udostępniających i eksploatacyjnych należy dostosować do warunków geologicznych i wyposażenia technicznego tak, aby zachowane były odpowiednie parametry, w tym zachowanie skarp eksploatacyjnych, szerokość półek roboczych, kąt nachylenia skarp i zboczy stałych oraz roboczych wyrobiska i zwałów nadkładu zapewniające bezpieczeństwo geotechniczne, bezpieczeństwo pracowników oraz ruchu kopalni

W przypadku dokonania znalezisk archeologicznych przedsiębiorca zobowiązany jest wstrzymać roboty i zawiadomić Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub Wójta Gminy Ełk.

Teren kopalni należy w widoczny sposób oznaczyć w terenie poprzez umieszczenie tablic informacyjnych i ostrzegawczych lub ewentualne jego ogrodzenie.

Transport urobku powinien uwzględniać wymogi ochrony środowiska w zakresie stanu sanitarnego atmosfery (zapylenie) oraz zakłóceń akustycznych (hałas), w szczególności na terenach zabudowy.

Po wygaśnięciu koncesji lub wyczerpania zasobów złóż przedsiębiorca powinien rozliczyć zasoby oraz przeprowadzić rekultywację terenów zmienionych w związku z prowadzoną eksploatacją, a także naprawić wszystkie szkody spowodowane eksploatacją zgodnie z zasadami ochrony środowiska i obowiązującymi przepisami.

Do działań kompensujących straty poniesione w środowisku w wyniku eksploatacji kruszywa naturalnego zaliczyć należy:

- niwelowanie rzeźby terenu poprzez łagodzenie skarp i wyrównywanie den wyrobisk poeksploatacyjnych.

- przywracanie wartości użytkowych zdegradowanej pokrywie glebowej,

- przeprowadzenie rekultywacji terenów poeksploatacyjnych.

Zgodnie z art. 126, ust. 2 ustawy - Prawo ochrony środowiska, prowadzący eksploatację złóż kopaliny jest obowiązany do sukcesywnego prowadzenia rekultywacji terenów poeksploatacyjnych oraz do przywracania do właściwego stanu inne elementy przyrodnicze.

Do rekultywacji gruntów stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2004r. nr 121, poz., 1266 z późn. zm.).

Z uwagi na lokalizację przedsięwzięcia poza zasięgiem obszaru Natura 2000, specjalne działania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych skutków środowiskowych, w kontekście ochrony celów Natury 2000, nie są przewidywane.

11. PROPOZYCJE METOD ANALIZY SKUTÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

W aktualnym stanie prawnym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy nie jest aktem prawa miejscowego.

Zgodnie z art. 7, ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2011 r. Nr 163, poz. 981), w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego podejmowanie i wykonywanie działalności określonej w tej ustawie jest dopuszczalne tylko wówczas, jeżeli nie naruszy ona sposobu wykorzystania nieruchomości ustalonego w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w odrębnych przepisach.

Studium określa politykę przestrzenną gminy, która winna być realizowana przy priorytecie optymalnych warunków życia mieszkańców, w myśl zasady zrównoważonego rozwoju, kształtowania ładu przestrzennego i wysokiej jakości funkcjonalno-estetycznej otoczenia.

Studium jest dokumentem strategicznym w zakresie planowania przestrzennego.

Każda strategia rozwoju społeczno-gospodarczego, nawet w możliwie największym stopniu uwzględniająca wymogi ochrony środowiska, spowoduje pewne niekorzystne zmiany w środowisku. Jedną z najczęściej stosowanych metod monitorowania skutków dla środowiska, odniesionych do realizacji projektu strategii, jest ocena wskaźnikowa. Wskaźniki takie powinny odnosić się do sytuacji wyjściowej, scharakteryzowanej w ocenie stanu środowiska na obszarze objętym opracowaniem (i jego oddziaływaniem) i określać zaobserwowane zmiany. Zmiany te mogą mieć charakter ilościowy i jakościowy. Monitorowaniu powinny podlegać tendencje zmian form użytkowania terenu, obszary prawnie chronione prawnie, w tym ich zasięg przestrzenny, zmiany odniesione do środowiska kulturowego i zdrowia ludzi oraz stan poszczególnych komponentów środowiska.

Zgodnie z postanowieniami art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, Wójt Gminy Ełk jest zobligowany do dokonywania analiz zaistniałych zmian w zagospodarowaniu przestrzennym oraz analiz wniosków w sprawie zapotrzebowania takich zmian, między innymi w celu oceny aktualności Studium.

Wnioski z analiz jw. są przekazywane Radzie Gminy Ełk co najmniej raz w czasie jej kadencji. Rada Gminy Ełk podejmuje uchwałę w sprawie aktualności Studium, a w przypadku jego nieaktualności w całości lub w części, podejmuje stosowną uchwałę o jego zmianie.

Metodą analizy skutków środowiskowych wywołanych realizacją ustaleń projektu zmiany Studium jest monitoring stanu środowiska. Przewiduje się, że realizacja ustaleń projektu zmiany Studium może wpłynąć w głównej mierze na następujące elementy środowiska:

- powierzchnia terenu i krajobraz,
- klimat akustyczny,
- powietrze atmosferyczne,
- szata roślinna.

Zgodnie z przepisami ustawy – Prawo ochrony środowiska monitoring jakości powietrza, wód, gleb i ziemi oraz poziomu hałasu jest prowadzony w ramach państwowego monitoringu środowiska przez wojewódzki inspektorat ochrony środowiska, a na szczeblu samorządowym przez starostę powiatowego lub podmiot gospodarczy.

Eksploatację kruszywa naturalnego należy prowadzić zgodnie z planem zagospodarowania złoża i planem ruchu kopalni pod nadzorem uprawnionych służb geologicznych, które zobowiązane są na bieżąco monitorować przebieg prac górniczych.

12. INFORMACJE O MOŻLIWYCH TRANSGRANICZNYCH ODDZIAŁYWANIACH NA ŚRODOWISKO

W związku z lokalizacją przedsięwzięcia w obrębie Woszczele, w gminie Ełk (w znacznej odległości od granic Państwa), mając na uwadze ograniczony wpływ realizacji ustaleń projektu dokumentu, nie przewiduje się jej niekorzystnego oddziaływania na środowisko w ujęciu transgranicznym.

13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ełk, zostało uchwalone uchwałą nr XXXII/207/2001 Rady Gminy Ełk z dnia 30 listopada 2001 r. z późn. zm.

Aktualne zapisy Studium umożliwiają eksploatację kopalni pospolitych w granicach udokumentowanych złóż (w szczególności zapisy rozdz. V, pkt. 2.1.4. i pkt 6.2.9. załącznika Nr 3 pt. „Kierunki zagospodarowania przestrzennego, polityka przestrzenna”).

Zmiana Studium dokonywana jest na podstawie uchwały intencyjnej Nr XXVIII/182/2012 Rady Gminy Ełk z dnia 27 stycznia 2012r. i dotyczy wyłącznie wprowadzenia na rysunku Nr 2 Studium – „Kierunki zagospodarowania przestrzennego, polityka przestrzenna”, stanowiącego załącznik Nr 4 do uchwały Nr XXXII/207/2001 Rady Gminy Ełk z dnia 30 listopada 2001 roku, w granicach obrębu Woszczele, obszarów udokumentowanego złoża kopalni (złoże piasku ze żwirem i piasku „WOSZCZELE III” – dwa pola), celem umożliwienia jego przyszłej eksploatacji na

warunkach określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2011 r. Nr 163, poz. 981).

W zmianie Studium przyjęto oznaczenia graficzne i opisowe jak w Studium obowiązującym.

Zgodnie z art. 95, ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2011 r. Nr 163, poz. 981), w terminie do 2 lat od dnia zatwierdzenia dokumentacji geologicznej przez właściwy organ administracji geologicznej obszar udokumentowanego złoża kopalin obowiązkowo wprowadza się do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Dokumentacja geologiczna dla przedmiotowego złoża kopalin została zatwierdzona decyzją Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr OŚ-GW.7427.23.2012 z dnia 12.06.2012r.

Zgodnie z zatwierdzoną dokumentacją zasoby bilansowe ww. kopaliny, obliczone wg stanu na dzień 31.12.2011r. wynoszą ogółem 1.440,84 tys. ton. Kopalina może być wykorzystana na potrzeby budownictwa i drogownictwa. Całe złożo ma powierzchnię ca 8,63 ha; w tym pole „A” – 2,88 ha i pole „B” – 5,75 ha.

Teren objęty zmianą Studium nie jest objęty formami ochrony przyrody, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. z 2009r. Dz. U. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.).

Zmiana Studium nie powoduje konieczności rewizji podstawowych zasad i kierunków polityki przestrzennej Gminy Elk, a stanowi jedynie uzupełnienie ustaleń dokumentu będącego w obrocie prawnym na podstawie art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.).

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie (pismo Nr WSTŁ.411.4.2012.AMK z dnia 8.02.2012r.) i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Elku (opinia sanitarna Nr ZNS.9082.5.1.2012 z dnia 6.03.2012r.).

Realizacja ustaleń zawartych w projektowanym dokumencie spowoduje zmiany w środowisku. Środowisko przyrodnicze zostanie przekształcone zgodnie z zapotrzebowaniem społecznym.

Zdefiniowany wpływ realizacji projektowanego dokumentu na poszczególne elementy środowiska został omówiony w pkt 9 i 10.

Działania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko planowanego przedsięwzięcia opisano w pkt 11.

Warunkiem skutecznej ochrony środowiska przyrodniczego i ograniczenie wpływu inwestycji na środowisko, będzie prowadzenie eksploatacji złoża kruszywa zgodnie z planami zagospodarowania złoża i planu ruchu kopalni.

W związku z lokalizacją przedsięwzięcia w obrębie Woszczele, w gminie Ełk (w znacznej odległości od granic Państwa), mając na uwadze ograniczony wpływ realizacji ustaleń projektu dokumentu, nie przewiduje się jej niekorzystnego oddziaływania na środowisko w ujęciu transgranicznym. Nie stwierdza się potrzeby ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania.

Do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany Studium nie przewidziano rozwiązań alternatywnych, z uwagi na brak możliwości wariantowania przedsięwzięć związanych z występowaniem udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego na ściśle określonym obszarze.

Prognozuje się, że wyznaczone w zmianie Studium tereny powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego nie będą miały znacząco negatywnego wpływu na stan sąsiadujących z terenem opracowania obszarów Natura 2000, w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt występujących na tych obszarach oraz że nie pogorszą integralności obszarów Natura 2000 i ich powiązania z innymi obszarami.

Prognozuje się, że wpływ realizacji ustaleń zmiany Studium na środowisko mieścić się będzie w oddziaływaniu definiowanym jako rozwój zrównoważony.